

Mit mond a tudomány az emberi szellemről?

Érvek Isten létezése mellett

Lehet-e az emberi szellem pusztán az anyag evolúciójának terméke?

Thomas Henry Huxley, Darwin barátja 1863-ban a következőt írta:

Senki sincs nálam jobban meggyőződve az ember és az értelemmel nem rendelkező élőlények közti óriási szakadékról, [...] mert egyedül az ember rendelkezik az érthető és racionális beszéd csodálatos képességével (és) [...] kiemelkedve áll azon, mint egy hegycsúcson, jóval felette szerény társainak, átalakulva nyers természetéből, itt-ott visszatükrözve az igazság végtelen forrásának egy sugarát.

Számos materialista tudós megkísérli a legmagasabb szintű szellemi folyamatokat, beleértve az öntudatot és tudatosságot is, mint biokémiai reakciók végtermékét megmagyarázni. Őket redukcionistaáknak hívják, mivel a teljes valóságot az anyagi folyamatok szintjére egyszerűsítik. Vannak azonban más tudományos szakértők, akik nem ebbe a csoportba tartoznak, akik a tudomány korlátaival tisztában vannak, valamint „az emberi én csodájával, misztériumával, szellemi értékeivel, kreativitásával és egyediségével mindannyiunkban”, mint John C. Eccles, a Nobel-díjas neurológus tudós.[1] Ő elutasítja a materialista redukcionizmust, és együttműködve a filozófus Sir Karl Popper-rel a dualista-interakciós elméletet vallja. E szerint az ész irányítja az agyat, miközben mindkettő szoros kölcsönhatásban áll egymással.

[...] az antrópikus elv új dimenziót ér el azáltal, hogy mindannyian egyedi, öntudattal rendelkező lényé válunk. Ez a természetfelettség volt mindig is életművem hajtóereje, ami abban a törekvésben csúcsosodott ki, hogy megértsem az agy működését, és az értelem-agy problémát tudományosan mutathassam be. Azon az állásponton vagyok, hogy az emberi misztériumot hihetetlenül lealacsonyítja a tudományos redukcionizmus, a materializmus azon állításával, hogy a szellemi világban minden neuronális (idegsejti/idegrendszeri) tevékenységre vezethető vissza. Ezt a hitet babonának kell nevezni. [2]

Nem lát feszültséget tudományos életműve és a szellemi valóság létezése között, ami megközelíthetetlen a tudomány számára.

Mivel a materialista megoldások nem képesek megmagyarázni az általunk tapasztalt egyediséget, kénytelen vagyok az Én, ill. a Lélek egyediségét egy természetfeletti szellemi teremtésnek tulajdonítani. Teológiai fogalmakban adva meg a magyarázatot: minden Lélek egy új Isteni teremtés [...] [3]

Azt a következtetést kell levonnunk, hogy a biológiai evolúció túllép saját határain, amikor biztosítja az alapot, az emberi agyat olyan öntudatos lények számára, akik természetüknél fogva keresik a reményt, és kutatják az értelmet a szeretet, igazság és szépség kérdéseiben. [4]

Én itt szeretném kifejezésre juttatni azon törekvésemet, hogy szeretnék mély alázattal

megérteni egy ÉN-t, saját ÉN-emet mint megismerő lényt. Abban a reményben teszem ezt, hogy az emberi ÉN-ek felfedeznek egy átformáló hitet ennek a csodálatos kalandnak az értelmében és jelentőségében, amely mindnyájunknak megadatott ezen a mi tökéletes Földünkön; mindannyiunknak, akik csodálatos aggyal rendelkezünk, ami a miénk, hogy irányítsuk és használjuk arra, hogy emlékezzünk, alkossunk és szeressünk más emberi ÉN-eket. [5]

John Eccles véleménye a halálról:

A test és az agy halálát tarthatjuk kettős létezésünk megszűnésének. Remélhetőleg a megszabadult lélek olyan jövőre talál majd, aminek értelme mélyebb, élményei elbűvölőbbek, talán egy megújult testi létformában [...] összhangban a hagyományos keresztény tanítással. [6]

Mi a tudat? Ha ez semmi más, csak kémia, néhány molekuláris szerkezet működése az agyban, akkor ki az az „én”, aki érzékeli a valóságot? John Searle modern filozófus a következőt írja:

Tudatában vagyok annak, hogy tudatos lény vagyok. Sokféle megdöbbentő dolgot fedezhetnénk fel önmagunkról és viselkedésünkről, de nem fedezhetjük fel azt, hogy nincs értelmünk, és hogy nincsenek tudatos, szubjektív, célzatos értelmi állapotok; azt sem fedezhetnénk fel, hogy legalább nem próbálunk meg önként, szabadon, szándékosan cselekedni. [7]

Descartes, akit gyakran a modern filozófia atyjának tartanak, úgy vélte, közvetlen tapasztalatunkból tudjuk, hogy létezik elménk, és megfigyelés, okoskodás által érzékeljük, hogy az anyag is létezik. „Gondolkodom, tehát vagyok.” Úgy gondolta, állandó kölcsönhatás van az elme és a test között.

Nem úgy vagyok a testemben, mint egy kormányos a hajóban, hanem annyira bensőségesen egyesülök vele, mintha összekeveredne a kettő: az értelmem és a testem egyfajta egységet alkotnak. Ha nem így lenne, akkor nem érezhetnék fájdalmat, mikor testem megsérül, mivelhogy nem vagyok más, mint gondolkodó dolog; a sebről kizárólag értelem által lenne tudomásom, mint ahogy egy kormányos a szemével szerez tudomást hajója bármely részének károsodásáról. [8]

A Karteziánus dualista nézetet számos tudós és filozófus támogatta a XX. században. C.S. Sherrington Nobel-díjas idegkutató fektette le az agyműködés megértésének alapjait. Egyik legfigyelemreméltóbb tanítványa a kanadai idegsebész Wilder Penfield materialistaként kezdte az aggyal kapcsolatos kutatásait, mégis arra a következtetésre jutott, hogy:

Könnyebb az ember lényét két elemre alapozva magyarázni, mint egyre alapozva. [9]

Nem akarunk belemenni különböző elméletek részleteibe, csupán rámutatni, hogy a valódi tudomány nem tagadhatja az ember szellemi értékeit, ellenben az emberi természet materialista – redukcionista koncepciója veszélyesen csökkenti annak értéket, amint Roger W. Sperry (Nobel-díjas agykutató) megfigyelte:

A tudomány megjelenése előtt az ember szabadon cselekvő, szabad akarattal rendelkező lénynek tartotta magát. Ehelyett a tudomány kauzális determinizmust kínál nekünk,

amelyben minden cselekedetet úgy tekintenek, mint ami szükségszerűen következik az agyi inger előző mintáiból. Ahol az emberi cselekvésben azelőtt célt és értelmet láttunk ott most a tudomány egy komplex bio-fizikai gépezetet mutat nekünk, amely kizárólag anyagi összetevőkből áll, melyeknek mindegyike feltartóztatlanul követi a fizika és kémia egyetemes törvényeit... Úgy vélem, az én agyról alkotott működési modellem olyan következtetéseket von maga után, melyek közvetlen ellentétben állnak a fent elmondottak nagy részével. Különösen az emberi természetről és értelemről alkotott általános materialista-redukcionista felfogással nem értek egyet, amely úgy tűnik, hogy az agyi viselkedéssel foglalkozó tudományágak ma uralkodó objektív-analitikus megközelítésében gyökerezik. Ha ebben és az ezzel rokon kérdésekben előnyben részesítjük a modern materializmus következtetéseit a régebbi, idealisztikusabb értékekkel szemben, akkor úgy vélem, hogy a tudomány olyan árut adott el a társadalomnak és önmagának, amely talán valamelyest megkérdőjelezhető. [10]

Vissza a [Főoldalra](#)

Ha vannak gondolataid vagy kérdéseid az írásunkkal kapcsolatban, örülünk, ha megírod nekünk e-mailben!

Elérhetőséged*:

Üzenet*:

E-mail elküldése

Végjegyzet

1. John C. Eccles: How the Self Controls Its Brain. Springer-Verlag, 1994, 33 p., 176. p.
2. John C. Eccles: Evolution of the Brain, Creation of the Self. Routledge, 1989, 241. p.
3. Evolution of the Brain, 237. p.
4. Evolution of the Brain, 243. p.
5. How the Self controls Its Brain, 180–181. p.
6. Evolution of the Brain, 242. p.
7. John Searle: Minds, Brains and Science, 1984
8. René Descartes: Meditations, 1641
9. Wilder Penfield: The Mystery of the Mind, 1975
10. Roger W. Sperry: Mind, Brain, and Humanist Values. Bulletin of the Atomic Scientists, September, 1966

***

© 2022 keresztények.hu - Minden jog fenntartva.

E dokumentum változatlan és teljes formában történő sokszorosítása magánhasználatra megengedett.

Minden más jellegű felhasználás, illetve a kiadás bármely formája csak írásos beleegyezésünkkel lehetséges.

Ha másként nem jelöljük, a weboldalunkon található írásainkban közölt bibliai részeket az 1975. évi Újfordítású Biblia javított kiadásából (Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 1990), valamint a Revideált új fordításból (RÚF 2014. Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 2014) idézzük.